

Poznań, 2019-02-14

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

SO-IV.431.2.2019.6

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję wystąpienie pokontrolne, obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego z 27 grudnia 2018 r.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Połajewie, mieszczącym się przy ul. Obornickiej 6a, 64-710 Połajewo, zwanym dalej „jednostką kontrolowaną”. W okresie objętym kontrolą, kierownikiem jednostki kontrolowanej był Pan Stanisław Pochyluk Wójt Gminy Połajewo, pełniący jednocześnie z mocy ustawy funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Zespół kontrolny

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

1. Beata Blicharska – starszy inspektor – przewodnicząca zespołu kontrolnego;
  2. Włodzimierz Michalak – starszy inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów;
- na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 15 listopada 2018 r. nr KN II.0030.457.2018.1.

Termin rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 27 - 28 listopada 2018 r.

Zakres kontroli

Kontrolą objęto realizację przez Wójta Gminy Połajewo zadań zleconych z zakresu administracji rządowej obszarach:

- ewidencja ludności,
- dowody osobiste,
- rejestracja zdarzeń stanu cywilnego,
- administracyjna zmiana imienia i nazwiska,

w okresie od 1 stycznia 2017 r. do dnia zakończenia kontroli.

---

ul. ks. Jakuba Wujka 1, 61-581 Poznań, tel. 61-854-10-07, fax 61-852-22-23

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: so@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Ocena skontrolowanej działalności

Wojewoda Wielkopolski pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia realizację przez Wójta Gminy Połajewo zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących: ewidencji ludności, dowodów osobistych, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska.

Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości oraz uchybienia.

1/ W obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz administracyjnej zmiany imienia i nazwiska polegające na:

- niezarejestrowaniu w rejestrze korespondencji i nieopatrzaniu pieczęcią z datą wpływu, przyjętych do akt zbiorowych dokumentów rejestracji aktów urodzenia, małżeństwa, zgonu i ich zmiany, co stanowi 100% badanych spraw z tego zakresu,
- nieoznaczaniu znakiem sprawy dokumentów tworzących akta spraw w teczkach tematycznych o symbolach klasyfikacyjnych 5351 oraz 5362 z jednolitego rzeczowego wykazu akt.
- nieinformowaniu stron o prawie do czynnego udziału w toczących się postępowaniach administracyjnych dotyczących zmiany imienia lub nazwiska (100% badanych spraw).

2/ W obszarze ewidencji ludności polegające na:

- niedoręczaniu za pokwitowaniem odbioru pism dotyczących udostępniania danych w 100% badanych spraw,
- nieoznaczaniu znakiem sprawy, zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, dokumentów tworzących akta spraw z zakresu udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców (100% badanych spraw).

Ustalenia kontroli

Stosownie do zapisów art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego¹, zwanej dalej jako: p.a.s.c., funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego pełniła Pani Elżbieta Błażewska-Nadskakuła, natomiast stanowisko Zastępcy Kierownika USC w Połajewie zajmowała Pani Magdalena Stuba. Sprawami z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych zajmowała się Pani Elżbieta Błażewska-Nadskakuła oraz Pani Magdalena Stuba.

Pracownicy zajmujący się kontrolowanymi zagadnieniami posiadali stosowne upoważnienia do przetwarzania danych w rejestrze PESEL, Rejestrze Dowodów Osobistych i Rejestrze Stanu Cywilnego oraz karty kryptograficzne.

Dowód: zał. od USC,EL,DO Nr 1 do USC,EL,DO Nr 3;
arkusze kontroli od Nr EL,DO 1 do Nr EL,DO 2.

I. Ewidencja ludności

1. Wykonywanie czynności materialno - technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oraz aktualizacja rejestru PESEL o dane dotyczące zgłoszeń meldunkowych

W badanym okresie w Urzędzie Gminy w Połajewie. dokonano 133 zgłoszenia meldunkowe. Kontrolą objęto 13 formularzy meldunkowych² (tj. 10%), 11 będących zgłoszeniami pobytu

---

1 Dz.U. z 2016 r. poz. 2064 ze zm.;

2 zgłoszenie z: 18. 01.2017, 10.02.2017, 24.02.2017, 1.03.2017, 30.03.2017, 14.04.2017, 17.05.2017, 18.07.2017,10.08.2017, 1.09.2017, 25.10.2017, 27.11.2017, 6.12.2017;

stałego³ i 2 zgłoszenia pobytu czasowego⁴. Wszystkie badane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z załącznikami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁵, zwanego dalej rozporządzeniem przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego i zawierały dane przewidziane w art. 28 ust. 1, art. 30 ust. 1 i 2, art. 36 i art. 37 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanej dalej ustawą o ewidencji ludności⁶. Zgłoszenia zostały poprawnie wypełnione. Wszystkie formularze stosowane przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego – zameldowania na pobyt stały zawierały potwierdzenie pobytu w formie własnoręcznego podpisu właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu zgodnie z § 4 pkt 4 rozporządzenia przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego. Pracownik przyjmujący zgłoszenie meldunkowe każdorazowo potwierdzał jego przyjęcie, sporządzając na formularzu adnotację opatrzoną nazwą miejscowości, datą przyjęcia oraz podpisem. We wszystkich badanych sprawach, dokonano rejestracji danych meldunkowych w rejestrze PESEL.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 1 do Nr EL 13;
zał. EL Nr 1.

2. Wydawanie decyzji w sprawach meldunkowych

Stosownie do postanowień art. 31 i art. 35 ustawy o ewidencji ludności organ gminy wydaje decyzje o zameldowaniu lub wymeldowaniu. W badanym okresie wydano 3 decyzje meldunkowe. Kontroli poddano 3 postępowania administracyjne⁷ (tj. 100%). Badanie wykazało, że w podjętych przez organ postępowaniach prawidłowo zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸, zwanej dalej k.p.a. Informowano strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, oględzin w myśl art. 79 k.p.a. Z każdej czynności postępowania sporządzano protokół zgodny z wymogami przepisu art. 67 k.p.a. Dokonano prawidłowej oceny zebranego materiału dowodowego w myśl art. 80 k.p.a. Korespondencję doręczano zgodnie z przepisami art. 39 k.p.a. Wydane decyzje zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 107 k.p.a. W sprawie⁹ wydano decyzję o umorzeniu postępowania i poinformowano wnioskodawcę o możliwości zwrotu opłaty skarbowej zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹⁰, zwanej dalej ustawą o opłacie skarbowej. Akta prowadzonych spraw zawierały metrykę zgodnie z art. 66a k.p.a. i przepisami rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹¹.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 14 do Nr EL Nr 16.

---

3 zgłoszenie z :18. 01.2017, 10.02.2017, 24.02.2017, 1.03.2017, 30.03.2017, 14.04.2017, 17.05.2017, 18.07.2017,10.08.2017, 1.09.2017, 27.11.2017;
4 zgłoszenia z: 25.10.2017, 6.12.2017;
5 Dz. U. z 2015 r. poz. 1852;
6 Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.;
7 SO.5343.4.2016 z 31.03.2017, SO.5343.4.2016 z 2.05.2017, SO.5343.5.2016 z 12.04.2017
8 Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm. i Dz. U. z 2017 r. poz. 1257;
9 SO.5343.5.2016 z 12.04.2017
10 Dz. U z 2016 r. poz. 1827 ze zm.;
11 Dz. U. z 2012 r. poz. 250;

3. Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców.

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności, dane z rejestru mieszkańców udostępniają organy gmin prowadzące te rejestry.

W kontrolowanym okresie 282 razy udostępniano dane z rejestru mieszkańców. Badanie 15. spraw - 14¹² zgodnie z programem kontroli i dodatkowo¹³ (tj. 5 %) wykazało, że we wszystkich kontrolowanych sprawach wnioski o udostępnienie danych złożone były na formularzach zgodnych z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego. We wszystkich sprawach, odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych udzielano zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy. Sprawy załatwiane były w terminie zgodnie z art. 35 k.p.a. We wszystkich przypadkach, wnioskodawcy byli zwolnieni z obowiązku opłaty na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności. Udzielone odpowiedzi zostały oznaczone pieczęcią nagłówkową organu oraz podpisane przez Wójta Gminy Połajewo

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 17 do Nr EL 31.

II. Dowody osobiste

1. Przyjmowanie dokumentów stanowiących podstawę do wydawania dowodu osobistego.

W badanym okresie w jednostce kontrolowanej przyjęto 1218 wniosków o wydanie dowodu osobistego. Na podstawie 12 zbadanych spraw¹⁴ (tj. 1 %) stwierdzono, że wszystkie wnioski złożono na formularzu zgodnym ze wzorem zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu¹⁵, zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie dowodów osobistych. Pracownik odnotował na wniosku, w formie adnotacji, sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu zgodnie z wymogami § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich zbadanych przypadkach odbiór dowodu osobistego został potwierdzony przez uprawnioną osobę, na formularzu zgodnym z obowiązującym wzorem, stosownie do postanowień art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych oraz § 13 ust. 1 i zał. nr 4 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w formie papierowej przechowywana była w kopertach dowodowych, oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, tj. zgodnie z przepisami art. 62 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dowód: arkusze kontroli od Nr DO 1 do Nr DO 12.

---

12 wg. spisu spraw rok 2017: nr 4, nr 5, nr 6, nr 16, nr 17, nr 22, nr 29, nr 35, nr 41, nr 47, nr 55, nr 60, nr 64, nr 66

13 wg. spisu spraw rok 2018: nr 57

14 49...3, 04...4, 75...6, 86...5, 33...3, 95...7, 04...6, 38...4, 29...2, 76...1, 80...1, 17...5

15 Dz. U. z 2015 r. poz. 212;

2. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego

W badanym okresie w kontrolowanej jednostce 55 razy zgłoszono utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego. Spośród 6 badanych spraw¹⁶ (tj. 10%) we wszystkich przypadkach posiadacze dowodu osobistego zgłaszali utratę dowodu osobistego na formularzu stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych. We wszystkich badanych sprawach organ ustalał zgodność danych posiadacza na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych, co potwierdzały adnotacje na formularzu. Formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przechowywane były w kopertach dowodowych, a zaświadczenie o utracie dowodu osobistego wydawano zainteresowanemu zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie dowodów osobistych.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO Nr 13 do Nr DO 18.

Stwierdzono, że sposób dostarczania spersonalizowanych dowodów osobistych do wystawcy dokumentu, jest zgodny z trybem § 11 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Dowód: arkusze kontroli Nr DO Nr 1 do Nr DO 12.

W działalności kontrolowanej jednostki w obszarze dowodów osobistych nie stwierdzono nieprawidłowości.

III. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego oraz zmiany imienia i nazwiska

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego

W 2017 r., w Urzędzie Stanu Cywilnego w Połajewie, sporządzono łącznie 65 aktów stanu cywilnego. Kontrolą objęto 5 spraw¹⁷, co stanowi 8% ogólnej liczby sporządzonych aktów. Podczas kontroli zbadano: 1 akt urodzenia sporządzony w trybie szczególnym¹⁸; 2 akty małżeństwa sporządzone w trybie zwykłym¹⁹, 2 akty zgonu sporządzone w trybie zwykłym²⁰.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.ASC/2018 do Nr USC.5.ASC/2018.

Stosownie do art. 104 ust. 4 ustawy p.a.s.c., Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Połajewie przeniósł w drodze transkrypcji do rejestru stanu cywilnego zagraniczny odpis aktu urodzenia. Zdarzenie stanu cywilnego zostało zarejestrowane w Niemczech. Podstawę sporządzenia aktu stanowił wielojęzyczny skrócony odpis aktu urodzenia wydany przez właściwy Urząd Stanu Cywilnego w Berlinie zgodnie z Konwencją nr 16 sporządzoną w Wiedniu dnia 8 września 1976 r. dotyczącą wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego²¹. Wniosek o dokonanie transkrypcji, złożyła osoba uprawniona na podstawie art. 104 ust. 4 p.a.s.c. Rejestracji zdarzenia, które nastąpiło

---

16 82...2, 02...3, 88...9, 56...0, 76...3, 47...0;

17 3002062/00/AU/2017/599149; 3002062/00/AM/2017/211557; 3002062/00/AM/2017/676332;
3002062/00/AZ/2017/424556; 3002062/00/AZ/2017/950939;

18 3002062/00/AU/2017/599149;

19 3002062/00/AM/2017/211557; 3002062/00/AM/2017/676332;

20 3002062/00/AZ/2017/424556; 3002062/00/AZ/2017/950939;

21 Dz. U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735;

poza granicami RP, dokonano w formie czynności materialno-technicznej. Do sporządzonego aktu stanu cywilnego wpisana została adnotacja informująca o dokonanej transkrypcji (art. 105 ust.1 p.a.s.c.). Kierownik USC w Połajewie mając na względzie art. 105 ust. 2 p.a.s.c. wydał wnioskodawcy odpis zupełny aktu stanu cywilnego. Opłata skarbową została pobrana zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6, wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusz kontroli Nr USC 1.ASC/2018.

W 2 sprawach²² dotyczących sporządzenia aktów małżeństwa w trybie zwykłym – związek małżeński zawarli obywatele RP. Kierownik USC i Zastępca Kierownika USC w Połajewie, dokonali rejestracji zdarzeń zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy p.a.s.c., Jeden akt małżeństwa²³ został sporządzony w związku z zawarciem małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy²⁴, zwanej dalej k.r.o. Zaświadczenie stwierdzające złożenie oświadczeń przed duchownym oraz zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, duchowny przekazał Zastępcy Kierownika USC w Połajewie przed upływem 5 dni, zgodnie z art. 8 § 3 k.r.o. Akty małżeństw zostały sporządzone zgodnie z art. 87 ustawy p.a.s.c. W sprawie, w której małżeństwo zostało zawarte w formie cywilnej²⁵, o której mowa w art. 1 § 1 k.r.o., Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Połajewie przyjął oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński i sporządził akt małżeństwa zachowując termin ustawowy zgodnie z art. 86 ust.1 p.a.s.c. Opłata skarbową za sporządzenie aktów małżeństwa została pobrana zgodnie z częścią I ust. 1 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.2.ASC/2018 do Nr USC.3.ASC/2018.

W sprawach dotyczących sporządzenia aktów zgonu²⁶ – rejestracji dokonał Zastępca Kierownika USC w Połajewie, na podstawie art. 13 ust. 2 p.a.s.c., jako organ właściwy ze względu na miejsce zdarzeń. Podstawę sporządzenia aktów stanowiły karty zgonów oraz protokoły zgłoszenia zgonów. Akty zgonów zostały sporządzone w dniu w którym dokonano zgłoszenia zgonu, stosownie do zapisu art. 92 ust. 1 p.a.s.c., protokoły zgłoszenia zgonów spełniały wymogi określone w art. 94 ust. 2 p.a.s.c. Na podstawie art. 47 ust. 1 p.a.s.c., w obu przypadkach, Zastępca Kierownika USC wydał uprawnionym osobom jeden egzemplarz odpisu skróconego aktu zgonu, przedmiotowa czynność podlegała zwolnieniu z pobrania opłaty skarbowej zgodnie z częścią I ust. 2 kol. IV pkt 1 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej. Fakt wydania odpisu został utrwalony w aktach sprawy.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.4.ASC/2018 do Nr USC.5.ASC/2018.

---

22 3002062/00/AM/2017/211557; 3002062/00/AM/2017/676332;

23 3002062/00/AM/2017/211557;

24 Dz.U. z 2015 r. poz. 2082 ze zm.; Dz.U z 2017 r. poz. 682;

25 3002062/00/AM/2017/676332;

26 3002062/00/AZ/2017/424556; 3002062/00/AZ/2017/950939;

2. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego (skrótowych, zupełnych, na drukach wielojęzycznych)

W 2017 r. w kontrolowanej jednostce wydano 479 odpisów aktów stanu cywilnego. Podczas kontroli zbadano 5 spraw²⁷ (co stanowi 1% wszystkich wydanych w 2017 r. odpisów), wśród zbadanych spraw 1 dotyczyła wydania odpisu aktu urodzenia²⁸, 2 dotyczyły wydania odpisów aktów małżeństwa²⁹, 2 dotyczyły wydania odpisów aktów zgonu³⁰. Wnioski o wydanie odpisów aktów stanu cywilnego składane były na specjalnie przygotowanych w tym celu formularzach zawierających odpowiednie rubryki. Odpisy skrótowych aktów stanu cywilnego zostały sporządzone zgodnie z zaleceniami ustawodawcy określonymi w art. 48 p.a.s.c., wydano je uprawnionym osobom wskazanym w art. 45 ustawy p.a.s.c. Wnioskodawca potwierdzał podpisem fakt i datę odbioru odpisu aktu stanu cywilnego. Należne opłaty skarbowe za wydanie odpisów zostały pobrane, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 12 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ustawy o opłacie skarbowej. W 1 sprawie³¹ na podstawie art. 2 ust.1 pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej, wydany skrótowy odpis aktu urodzenia, wyłączono z pobrania opłaty skarbowej.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.OASC/2018 do Nr USC.5.OASC/2018;

3. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

W badanym okresie w USC w Połajewie dokonano 882 przeniesienia aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego. Kontrolą objęto 5 aktów, co stanowi 0,6 % wszystkich dokumentów przeniesionych w 2017 roku do rejestru stanu cywilnego. Wśród badanych aktów: 1 migracja dotyczyła aktu urodzenia³², 2 migracje aktów małżeństwa³³, 2 migracje aktów zgonu³⁴. Kierownik USC i jego Zastępca zachowali 7 – dniowy termin do wydania odpisu wnioskowanego aktu, wynikający z art. 125 ust. 3 p.a.s.c. Podczas przenoszenia aktów stanu cywilnego z ksiąg do rejestru stanu cywilnego, w rejestrze elektronicznym zamieszczono treści aktów stanu cywilnego z chwili ich sporządzenia, wzmianki dodatkowe, przypiski i informacje z rubryki „uwagi”. W aktach stanu cywilnego sporządzonych w księgach stanu cywilnego wpisane zostały wzmianki dodatkowe dotyczące przeniesienia tych dokumentów do rejestru stanu cywilnego z oznaczeniem aktów i datą przeniesienia. Czynności rejestracyjne zostały dokonane zgodnie z art. 124 ust. 1-3 ustawy p.a.s.c.

Dowód: arkusze kontroli od Nr USC.1.M/2018 do Nr USC.5.M/2018.

4. Postępowanie w sprawie administracyjnej zmiany imion i nazwisk

W badanym okresie Kierownik USC w Połajewie wydał 17 decyzji administracyjnych dotyczących zmiany imienia i nazwiska, z których 3 zostały objęte kontrolą³⁵. Wnioski

27 USC.1.OASC/2018, USC.2.OASC/2018, USC.3.OASC/2018, USC.4.OASC/2018, USC.5.OASC/2018;

28 USC.1.OASC/2018;

29 USC.2.OASC/2018, USC.3.OASC/2018;

30 USC.4.OASC/2018, USC.5.OASC/2018;

31 USC.1.OASC/2018;

32 USC.1.M/2018;

33 USC.2.M/2018, USC.3.M/2018;

34 USC.4.M/2018, USC.5.M/2018;

35 USC.5355.1.2017, USC.5355.7.2017, USC 5355.14.2017;

o zmianę imienia lub nazwiska zostały złożone bezpośrednio do Urzędu Stanu Cywilnego. W skontrolowanych przypadkach, w myśl art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska³⁶, zwanej dalej u.z.i.n., wnioski złożyli obywatele RP. Wniesione podania zawierały wymagane informacje, zgodnie z zapisem art. 11 ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Kierownik USC w Połajewie wydał decyzje administracyjne z zachowaniem terminu określonego w art. 35 k.p.a. Indywidualne akty prawne spełniały wymogi ustawodawcy w zakresie niezbędnych elementów składowych, które winna posiadać decyzja administracyjna w myśl art. 107 § 1 k.p.a. Na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstąpiono od sformułowania uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględniały w całości żądanie stron. Wnioskodawca został pouczone o terminie i możliwości wniesienia odwołania do Wojewody Wielkopolskiego. Organ rozstrzygający sprawy w wydanych decyzjach uwzględnił obowiązujący przepis art. 12 ust. 2 u.z.i.n., który stanowi, że wydana decyzja o zmianie imienia bądź nazwiska podlega natychmiastowemu wykonaniu. Opłata skarbową została ustalona i pobrana, zgodnie z art. 6 ust. 1, pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej oraz zgodnie z częścią I ust. 7 wykazu przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiącej załącznik do ww. ustawy. Wnioskodawcy odebrali decyzje osobiście, co zostało potwierdzone złożonym podpisem i datą odbioru dokumentu. W myśl art. 66a § 1 k.p.a. założono metryki spraw. O dokonanych zmianach nazwisk zawiadomiono, w celu dołączenia stosownych wzmianek, właściwych kierowników urzędów stanu cywilnego z zastrzeżeniem³⁷. Zmiany imion i nazwiska zostały odzwierciedlone w rejestrze PESEL.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN.1/2018 do Nr ZIN.3/2018;
zał. USC od Nr 1.

Podczas przeprowadzonej kontroli, w obszarze rejestracji zdarzeń stanu cywilnego, administracyjnej zmiany imienia i nazwiska oraz ewidencji ludności stwierdzone zostały następujące uchybienia oraz nieprawidłowości.

1/ Naruszono zasadę informowania stron postępowania o przysługującym im prawie do wysłuchania oraz zagwarantowania czynnego udziału w postępowaniu administracyjnym. Podczas dokonywania czynności kontrolnych stwierdzono, że w sprawach dotyczących zmiany imienia lub nazwiska nie poinformowano stron o możliwości czynnego udziału w toczących się postępowaniach, do czego obligują przepisy k.p.a. Zgodnie z brzmieniem art. 10 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Możliwość odstąpienia od tej zasady zachodzi tylko wtedy, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1 przywołanego przepisu. W aktach badanych spraw nie ma zapisów potwierdzających realizację tego przepisu. W związku z powyższym, należy zauważyć, że co do zasady, uchybienie procesowe polegające na naruszeniu prawa strony do czynnego

---

36 Dz.U. z 2016 r. poz. 10;

37 W sprawie: USC.5355.14.2017 zbędnie Kierownik USC w Połajewie przekazał decyzję o zmianie nazwiska do miejsca urodzenia wnioskodawcy w formie papierowej i elektronicznej, w sytuacji gdy zgodnie z art. 13 ust.1 u.z.i.n. winien wysłać ten dokument jedynie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

udziału w postępowaniu, bez jej winy, stanowi kwalifikowaną wadę postępowania, mogącą być podstawą wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną.

W złożonych wyjaśnieniach Kierownik USC w Połajewie stwierdził, że do akt prowadzonych spraw o zmianę imienia lub nazwiska będą składane oświadczenia potwierdzające fakt zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym.

Dowód: arkusze kontroli od Nr ZIN Nr 1/2018 do Nr ZIN 3/2018;
zał. USC Nr 2.

2/ Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Połajewie przesłał decyzję o zmianie nazwiska³⁸ do miejsca urodzenia wnioskodawcy w formie papierowej i elektronicznej w sytuacji, gdy zgodnie z art. 13 ust.1 u.z.i.n, winien wysłać ten dokument jedynie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W złożonych wyjaśnieniach Kierownik USC zadeklarował, że od dnia kontroli decyzje z zakresu zmiany imienia i nazwiska wysyłane będą jedynie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Dowód: arkusze kontroli Nr ZIN Nr 3/2018;
zał. USC od Nr 1 do Nr 2.

3/ Przyjęte w formie korespondencji dokumenty do akt zbiorowych rejestracji aktów urodzenia, małżeństwa, zgonu nie zostały ujęte w rejestrze korespondencji Urzędu Gminy i opatrzone pieczęcią wpływu, co jest niezgodne z § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych³⁹ zwanego dalej instrukcją kancelaryjną.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika USC w Połajewie wynika, że Urząd Stanu Cywilnego nie prowadzi rejestru korespondencji wpływającej. Zgodnie ze złożoną przez Kierownika USC deklaracją, od dnia kontroli dokumenty wpływające do Urzędu Stanu Cywilnego w Połajewie, będą wpisywane do rejestru korespondencji prowadzonego przez Urząd Gminy.

Dowód: zał. USC od Nr 2 do Nr 3.

4/ Nie dochowano zasady wynikającej z instrukcji kancelaryjnej, polegającej na tym, że dokumentacja tworząca akta sprawy winna zostać opisana znakiem sprawy (§5 ust.1 instrukcji kancelaryjnej), dotyczy to prowadzonych w USC Połajewo teczek tematycznych z 2017 r. o symbolach klasyfikacyjnych 5351 „Rejestracja aktów urodzenia, małżeństwa, zgonu i ich zmiany” oraz 5362 „Odpisy zupełne, skrócone i wielojęzyczne aktów stanu cywilnego”. Budując znak sprawy, którego częścią jest między innymi symbol klasyfikacyjny z jednolitego rzeczowego wykazu akt (jrwa), należy wziąć pod uwagę, że sprawy muszą być rejestrowane w spisach spraw (§ 53 instrukcji kancelaryjnej). W badanych sprawach dla ww. haseł klasyfikacyjnych zostały założone spisy spraw, ale dokumentacja tworząca akta, przyporządkowana do sprawy, została oznaczona jedynie kolejnym numerem wynikającym ze spisu spraw, co jest niezgodne z zapisem § 5 instrukcji kancelaryjnej. Należy zwrócić uwagę, że znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy i winien zawierać następujące elementy:

- 1) oznaczenie komórki organizacyjnej;
- 2) symbol klasyfikacyjny z wykazu akt;
- 3) kolejny numer sprawy, wynikający ze spisu spraw;
- 4) cztery cyfry roku kalendarzowego, w którym sprawa się rozpoczęła.

---

38 USC.5355.14.2017;

39 Dz.U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67 ze zm.;

Zgodnie § 52 instrukcji kancelaryjnej, tak ustalony znak sprawy powinien zostać naniesiony na przesyłkę, która może odnosić się do sprawy już wszczętej bądź może być to przesyłka rozpoczynająca sprawę. W przypadku sprawy w toku, prowadzący sprawę dołącza przesyłkę do akt sprawy, nanosząc na nią znak sprawy. W przypadku rozpoczęcia sprawy, prowadzący sprawę traktuje przesyłkę jako podstawę założenia sprawy, wpisując odpowiednie dane do spisu spraw oraz nanosząc na nią znak sprawy. Znak sprawy nanosi się w górnej części pisma na jego pierwszej stronie. Przedstawione powyżej zasady kancelaryjne winny obowiązywać w stosunku do całej dokumentacji z zakresu rejestracji stanu cywilnego gromadzonej w Urzędzie Stanu Cywilnego w Połajewie.

W złożonych wyjaśnieniach, Kierownik i Zastępca Kierownika USC w Połajewie stwierdzili, że dokumentacja przechowywana w teczkach aktowych będzie opatrywana znakiem sprawy.

Dowód: zał. USC od Nr 2 do Nr 6.

5/ We wszystkich badanych sprawach⁴⁰ dotyczących udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców na wniosek, stwierdzono, że akta spraw nie zawierają potwierżeń odbioru odpowiedzi przez wnioskodawców, co stanowi naruszenie art. 39 k.p.a. oraz art. 46 k.p.a.

Ze złożonych przez Kierownika USC wyjaśnień wynika, że dotychczas wszystkie wychodzące pisma dotyczące udostępnienia danych rejestrowane są w rejestrze przesyłek wychodzących z Urzędu Gminy. Ww. pisma wysyłane są listem poleconym, który jest rejestrowaną przesyłką pocztową przyjętą za pokwitowaniem i na stronie Poczty Polskiej jest możliwość jej śledzenia i taki sposób wysyłki wyczerpuje znamiona art. 39 k.p.a. oraz art. 46 k.p.a.

Ponadto Kierownik USC oświadczyła, że od dnia kontroli następne odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych będą wysyłane listem poleconym za dowodem doręczenia za pośrednictwem poczty. Z uwagi na zwiększającą się liczbę wniosków przekazywanych drogą elektroniczną, a tym samym mniejszą ilość odpowiedzi wysyłanych za pośrednictwem Poczty Polskiej, budżet jednostki nie odczuje wyższej opłaty za przesyłki.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 17 do Nr EL 31;
zał. EL Nr 2.

6/ We wszystkich badanych sprawach^[1] dotyczących udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców na wniosek, stwierdzono, że nadesłane wnioski oraz wysyłane odpowiedzi nie były oznaczone znakiem sprawy, co jest niezgodne z zapisem określonym w § 5 załącznika nr 1 instrukcji kancelaryjnej.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że numer na wniosku nanoszony jest ze spisu spraw, natomiast na odpowiedzi brak jest numeru, ponieważ pismo to jest generowane z programu i nie ma możliwości jego dopisania.

Według złożonego oświadczenia, od dnia kontroli pisma wychodzące będą oznaczane numerem sprawy poprzez jego odręczne wpisanie.

Dowód: arkusze kontroli od Nr EL 17 do Nr EL 31;
zał. EL Nr 2, zał.: od EL Nr 2a do El Nr 2b.

---

40 wg. spisu spraw rok 2017: nr 4, nr 5, nr 6, nr 16, nr 17, nr 22, nr 29, nr 35, nr 41, nr 47, nr 55, nr 60, nr 64, nr 66, wg. spisu spraw 2018 nr 57

3. Ustalenia dotyczące zabezpieczenia budynku, dokumentów i druków ścisłego zarachowania, sprzętu i narzędzi informatycznych

W trakcie kontroli przeprowadzono oględziny na potrzeby ustalenia sposobu zabezpieczenia dokumentacji.

Ustalono, iż sposób zabezpieczenia dokumentacji z zakresu kontrolowanych zagadnień, w tym zabezpieczenie: kopert zawierających wnioski o wydanie dowodów osobistych, nieodebranych dowodów osobistych, kart kryptograficznych, druków ścisłego zarachowania, dokumentacji z zakresu stanu cywilnego, spełniał wymogi art. 62 ustawy o dowodach osobistych, oraz art. 27 ust. 1-2 ustawy p.a.s.c.

Dowód: zał. USC Nr 7;
zał. DO Nr 1.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia kontroli wnoszę o:

1. Stosowanie przepisów instrukcji kancelaryjnej do zakładania i prowadzenia spraw.
2. Zapewnienie stronom czynnego udziału w postępowaniach administracyjnych.
3. Doręczanie pism dotyczących udostępniania danych za pokwitowaniem i włączanie do akt zwrotnych potwierdzeń odbioru.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 48 przywołanej powyżej ustawy, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann